

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 42/2017)

София, 18 октомври 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 12.10.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно.....	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Износ на зърнени и маслодайни култури.....	7
3.2	Внос на зърнени и маслодайни култури	8
3.3	Внос и износ на плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед и проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 12.10.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

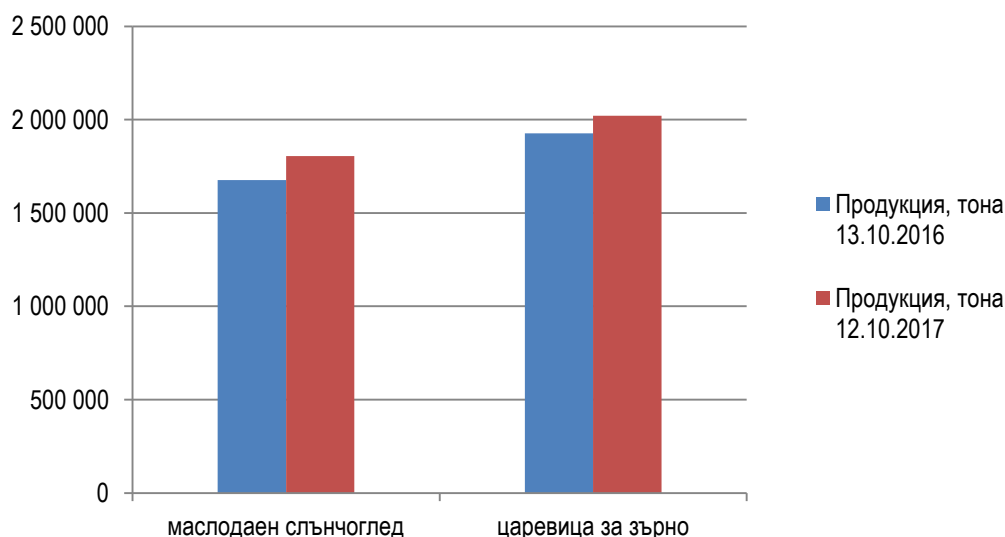
По оперативни данни, към 12.10.2017 г. продукцията от маслодаен слънчоглед възлиза на 1 804,6 хил. тона, а тази от царевица - на 2 021,6 хил. тона, съответно със 7,6% и 4,9% повече спрямо отчетеното по същото време на 2016 г. При слънчогледа увеличението е в резултат на малко по-бърз темп на прибиране на реколтата, в съчетание с леко повишение на средния добив, а при царевичата – изцяло вследствие на нарастване на средния добив спрямо миналата година.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	12.10.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 100 846	7 897 170	97,0%	1 804 633	229	6,5%	5,5%	7,6%	2,2%
царевица за зърно	4 182 239	3 478 425	83,0%	2 021 585	581	-1,1%	-4,0%	4,9%	9,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

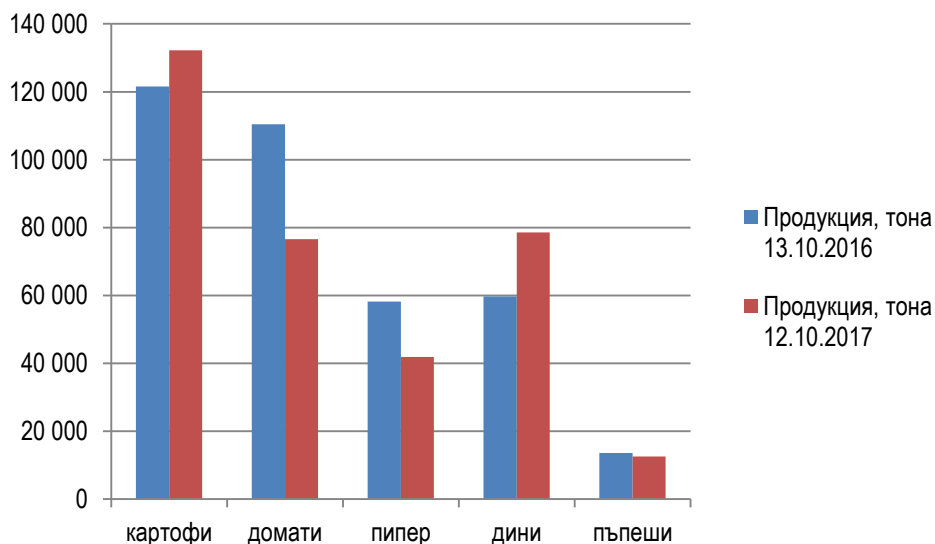
Оперативните данни към 12.10.2017 г. сочат увеличение на производството на картофи и дини, съответно с 8,8% и с 31,5% на годишна база. Същевременно, при продукцията от пъпеши, пипер и домати се наблюдава спад с между 7,4% и 30,7%, най-значителен при доматите.

Реколта от пролетници към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	12.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 860	95 706	132 254	1 382	-3,9%	4,7%	8,8%	3,9%
домати	37 236	34 594	76 604	2 214	-16,7%	-16,9%	-30,7%	-16,5%
пипер	30 276	29 306	41 890	1 429	-22,6%	-22,4%	-28,1%	-7,4%
дини	36 960	36 682	78 533	2 141	21,2%	23,6%	31,5%	6,4%
пъпеши	13 767	13 583	12 598	927	2,6%	5,7%	-7,4%	-12,5%
фасул	42 005	40 478	5 983,00	148	23,1%	26,2%	31,6%	4,2%
градински грах	30 349	25 859	9 797	379	58,7%	50,8%	50,6%	0,0%
леща	40 603	37 582	4 869	130	109,3%	93,7%	92,7%	0,0%
соя	115 205	76 676	14 345	187	-20,7%	-43,1%	-19,3%	41,7%
ориз	96 155	16 550	11 919	720	-4,2%	-8,3%	6,6%	16,3%
овес	111 337	85 940	21 006	244	3,4%	-12,1%	-2,5%	10,9%
сорго	25 812	14 577	3 548	243	-10,9%	-11,5%	-0,1%	12,5%
шарен слънчоглед	59 257	46 447	8 672	187	-25,2%	-19,9%	-18,3%	2,2%
царевица силажна	176 638	158 012	338 375	2 141	5,0%	-3,1%	-8,0%	-5,1%
пролетен ечемик	46 001	34 706	13 122	378	48,5%	12,4%	43,7%	27,7%
фуражен грах	309 101	301 141	95 264	316	192,8%	188,7%	135,8%	-18,3%
памук	31 382	8 600	780	91	-11,8%	-41,0%	-45,0%	-6,2%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 482	4 253	135	-35,5%	-29,9%	-29,7%	0,0%
тютюн Бърлей	6 328	6 322	827	131	3,6%	15,6%	3,6%	-10,3%
тютюн Вирджиния	35 107	29 948	4 771	159	-4,0%	-9,4%	-2,3%	7,4%

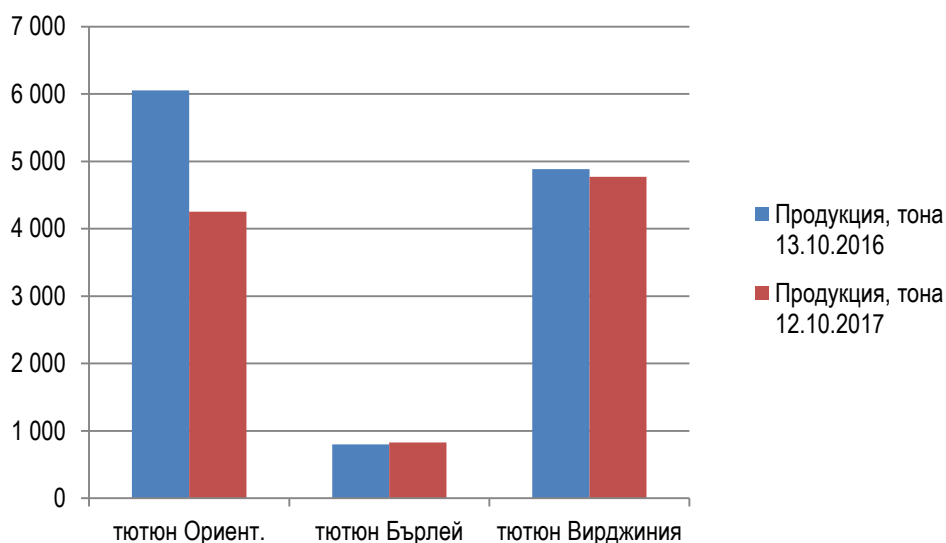
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 12.10.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г.**

Средните добиви от картофи и дини са съответно с 3,9% и 6,4% по-високи спрямо отчетените година по-рано, докато тези от пипер, пъпеши и домати намаляват в рамките на 7,4% - 16,5%.

Продукция от основни сортове тютюн към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативните данни, към 12.10.2017 г. производството на кайсии, малини и лавандула бележи ръст от 49,9% до 75,7% на годишна база, в резултат на увеличение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При продукцията от вишни, маслодайна роза, ягоди и череши също се отчита увеличение в сравнение със същия период на 2016 г., макар и по-слабо – в рамките на 2,5% - 5%. От друга страна, производството на ябълки, круши, сливи, винени и десертни лозя намалява с между 1,3% и 13,2%, като най-съществен спад е налице при сливите.

Към момента, най-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2016 се отчита при кайсиите (с 44,2%), а по-съществено намаление - при винените лозя (с 4,6%).

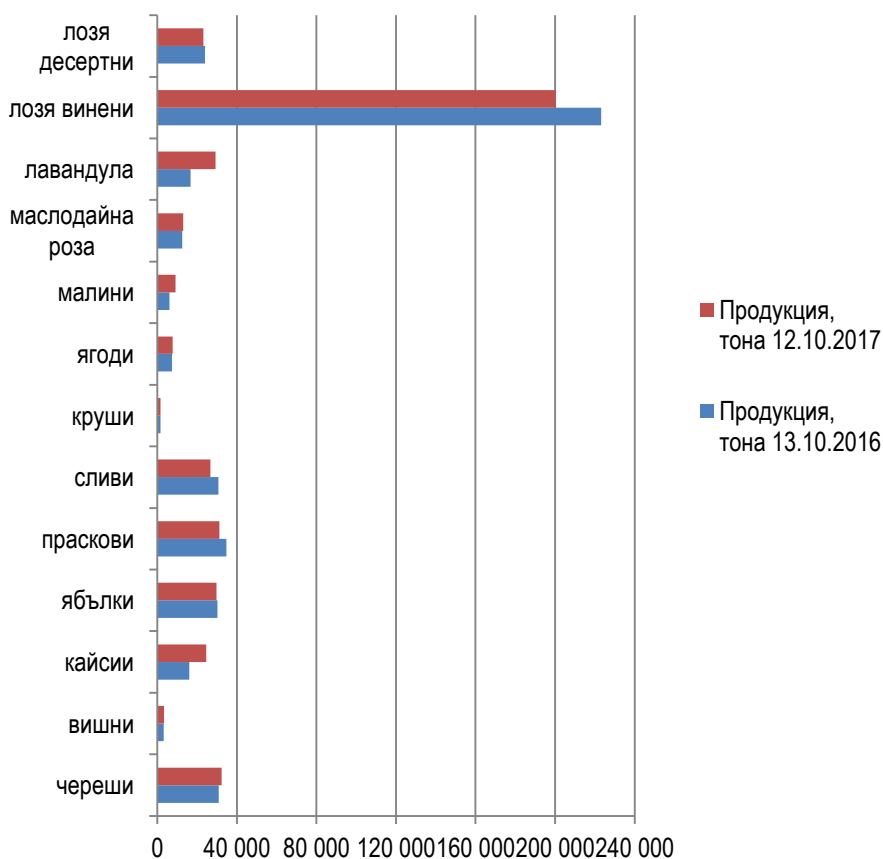
Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	12.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череши	78 870	69 889	32 390	463	1,5%	-4,0%	5,2%	9,5%
вишни	13 894	11 356	3 293	290	1,5%	1,2%	2,5%	1,4%
кайсии	28 753	28 202	24 636	874	1,2%	6,0%	52,8%	44,2%
ябълки	47 688	28 849	29 764	1 032	-1,6%	-21,8%	-1,3%	26,3%
праскови	40 041	38 657	31 246	808	-5,7%	-8,5%	-10,2%	-1,9%
сливи	64 348	52 317	26 652	509	3,8%	-10,4%	-13,2%	-3,2%

	12.10.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
круши	4 496	3 081	1 563	507	4,0%	-8,9%	-2,9%	6,5%
ягоди	9 998	9 388	7 640	814	-2,5%	-6,6%	4,3%	11,7%
малини	21 925	19 187	9 198	479	25,6%	20,9%	49,9%	23,8%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 704	77 891	29 329	377	47,1%	49,6%	75,7%	17,4%
лозя винени	491 930	398 461	200 259	503	-3,3%	-5,9%	-10,2%	-4,6%
лозя десертни	49 545	44 023	23 179	527	-0,4%	-2,0%	-3,4%	-1,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 12.10.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

2. Есенна кампания

По оперативни данни, към 12.10.2017 г. е извършена предсеитбена подготовка на 8 590 197 дка, а дълбока оран – на 3 121 917 дка, при съответно 9 002 887 дка и 3 651 749 дка година по-рано.

**Засети площи с есенници към 12.10.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г., дка**

Култура	13.10.2016	12.10.2017	Изменение, %
пшеница	4 092 942	3 993 165	-2,4%
ечемик	536 672	415 365	-22,6%
маслодайна рапица	1 381 760	1 321 036	-4,4%
ръж	11 930	41 255	245,8%
тритикале	30 637	24 515	-20,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

В сравнение със същия период на 2016 г., засетите площи с пшеница, маслодайна рапица, тритикале и ечемик са с между 2,4% и 22,6% по-малко, докато при ръжта се наблюдава ръст от около три пъти и половина.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Износ на зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През изминалата седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 25,4 хил. тона пшеница, докато износ на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта възлиза на 1 155,4 хил. тона, а този на ечемик – на 86,7 хил. тона, съответно с 41,9% и над четиринадесет пъти повече на годишна база. От друга страна, износът на рапица е с 30,9% под отчетения за аналогичния период на предходната година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 15.10.2016	03.07. – 15.10.2017	Изменение
пшеница	814 350	1 155 392	41,9%
ечемик	6 035	86 684	1 336,3%
рапица	193 215	133 597	-30,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По оперативни данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница (близо три пъти повече спрямо същия период на миналата година), докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

2017/18 пазарна година

По оперативни данни, през последната седмица през Пристанище Варна са изнесени 108,7 хил. тона царевица и 19,8 хил. тона слънчоглед. Общо за периода 04.09. – 15.10.2017 г., износът на царевица през порта изпреварва над шест пъти миналогодишния, докато експортът на слънчоглед се свива с 0,5%.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 15.10.2016	04.09. – 15.10.2017	Изменение
царевица	33 432	217 473	550,5%
слънчоглед	51 509	51 272	-0,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

3.2 Внос на зърнени и маслодайни култури

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 15.10.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2017 г.

3.3 Внос и износ на плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 11.10.2017 г. средните изкупни цени на слънчогледа, пшеницата (хлебна и фуражна) и рапицата отбелязват леко покачване на седмична база, в рамките на 0,4% - 1,5%, докато тези на ечемика и царевицата остават без промяна.

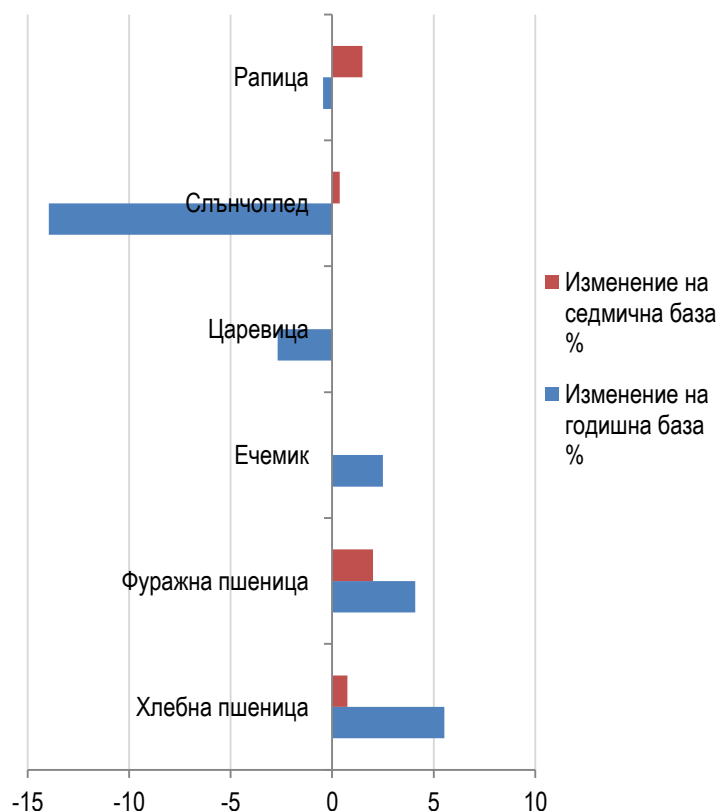
Средно за страната, изкупните цени на ечемика и пшеницата (хлебна и фуражна) са с между 2,5% и 5,5% над нивата отпреди една година. От друга страна, при рапицата, царевицата и слънчогледа се регистрира понижение на изкупните цени от 0,4% до 13,9% на годишна база.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 11.10.2017 г.,
сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС**

	12.10.2016	04.10.2017	11.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	253	265	267	5,5	0,8
Фуражна пшеница	244	249	254	4,1	2,0
Ечемик	240	246	246	2,5	0,0
Царевица	260	253	253	-2,7	0,0
Слънчоглед	631	541	543	-13,9	0,4
Рапица	680	667	677	-0,4	1,5

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури
към 11.10.2017 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 13.10.2017 г. средните цени на едро на десертно грозде и оранжерийни домати на тържищата в страната са съответно с 9% и 18,2% по-високи на седмична база. Същевременно, при търговията на едро с полски домати и зелен пипер се отчита поевтиняване, съответно с 2,4% и 10,6%. Средните цени на едро на картофи и ябълки се задържат на нивата от предходната седмица.

Сравнявайки със същия период на 2016 г., средните цени на едро на зелен пипер, десертно грозде и ябълки нарастват с между 3,3% и 42,1%, докато тези на домати (оранжерийни и полски) и картофи се понижават в рамките на 1,8% - 13,3%.

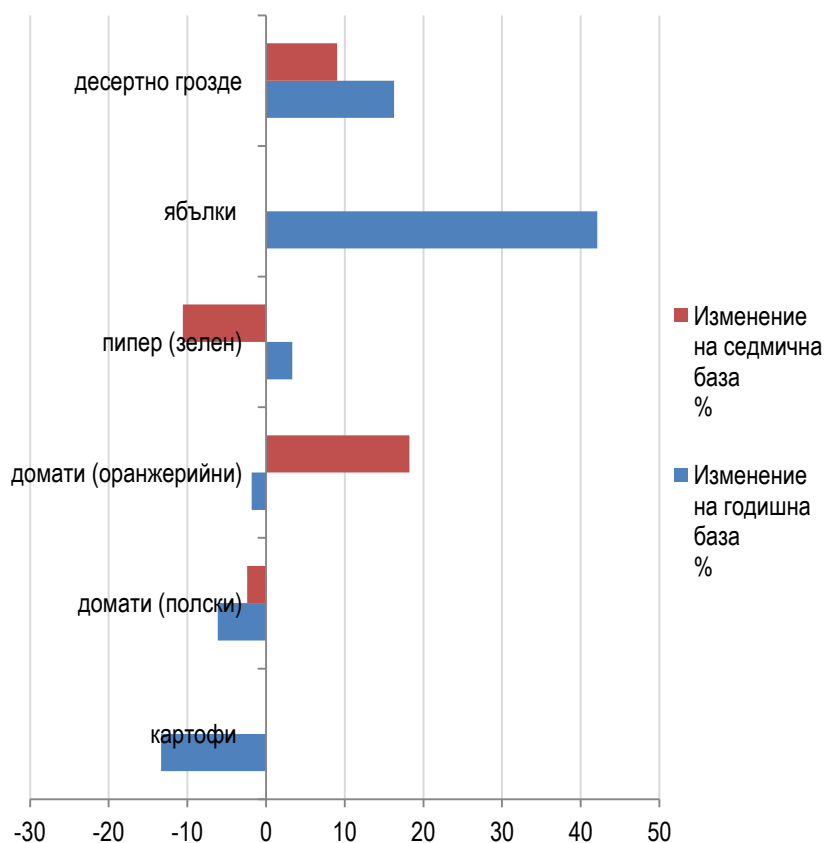
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 13.10.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	14.10.2016	06.10.2017	13.10.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,60	0,52	0,52	-13,3	0,0
домати (полски)	1,30	1,25	1,22	-6,2	-2,4
домати (оранжерийни)	1,65	1,37	1,62	-1,8	18,2
пипер (зелен)	0,90	1,04	0,93	3,3	-10,6
дини	*	0,27	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	1,50	1,44	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,95	1,35	1,35	42,1	0,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,35	1,44	1,57	16,3	9,0

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 13.10.2017 г.

5. Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед и проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1780	94.68%	179	101
Бургас	333866	470	333396	100.00%	60985.2	183
Варна	450311	13855	436456	100.00%	98742	226
Велико Търново	524013	39355.2	480217.8	99.08%	108970.78	227
Видин	304135	0	304135	100.00%	66982	220
Враца	455120	675.71	454444.29	100.00%	126206.62	278
Габрово	86390	0	86390	100.00%	17655	204
Добрич	823388	0	823388	100.00%	228734	278
Кърджали	1590	0	1300	81.76%	292	225
Кюстендил	21982	0	16702	75.98%	2430.48	146
Ловеч	144530	5223	135147	97.01%	27322	202
Монтана	433918	0	433917	100.00%	100137	231
Пазарджик	65740	0	65740	100.00%	11648	177
Перник	87445	0	58200	66.56%	11284	194
Плевен	869511	12549.9	813693.4	94.95%	210095	258
Пловдив	261660	0	261460	99.92%	39175.3	150
Разград	261216	2786	258430	100.00%	70949	275
Русе	471797	5761.1	466035.9	100.00%	97902.36	210
Силистра	357182	0	357182	100.00%	100811	282
Сливен	175100	0	175100	100.00%	26147	149
Смолян		0				
София-град	52658	0	43825	83.23%	11814	270
София	117222	113	107767	92.02%	21480	199
Стара Загора	493660	0	493660	100.00%	95601.6	194
Търговище	257588	15291	143779	59.34%	30543	212
Хасково	367350	0	367350	100.00%	64582.75	176
Шумен	366018	13432.9	352585.14	100.00%	88665	251
Ямбол	425089	0	425089	100.00%	85299.3	201
ОБЩО	8210359	109513	7897170	97.49%	1804633.4	229

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0	3305	35.88%	1041.2	315
Бургас	14714	0	14714	100.00%	6031.9	410
Варна	140378	324	130201	92.96%	5996.1	461
Велико Търново	305131	12493.5	272320.9	93.06%	171485.5	630
Видин	141800	1981	84918	60.73%	3468.1	408
Враца	358359	0	331835	92.60%	198632.22	599
Габрово	16263	0	7850	48.27%	4070	518
Добрич	939365	75.8	778424	82.87%	459576.5	590
Кърджали	1150	0	1050	91.30%	343	327
Кюстендил	6155	0	625	10.15%	190.63	305
Ловеч	84720	2341	73296	88.97%	41596	568
Монтана	251001	0	194266	77.40%	79129	407
Пазарджик	15170	0	3000	19.78%	2100	700
Перник	9076	0				
Плевен	762088	1571.9	627080.3	82.45%	360422	575
Пловдив	66618	140	59593	89.64%	42044.22	706
Разград	157530	12	146218	92.83%	91084	623
Русе	258300	487.3	244842.7	94.97%	170447.43	696
Силистра	271000	0	271000	100.00%	179550	663
Сливен	39750	0	24500	61.64%	15168	619
Смолян	625	0	620	99.20%	136	219
София-град	32005	0				
София	24322	191	7827	32.44%	2997	383
Стара Загора	40918	0	39118	95.60%	16267.45	416
Търговище	81913	2290	20720	26.02%	9400	454
Хасково	19800	0	16900	85.35%	5975	354
Шумен	146734	2855.7	120191.3	83.54%	67856	565
Ямбол	12907	0	4010	31.07%	1400	349
ОБЩО	4207002	24763	3478425	83.17%	2021585.1	581

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	K (дка)	
Благоевград	22000				
Бургас	703969	79883	104883	57983	71500
Варна	280596	138590	96196		146360
Велико Търново	540270	225820	195055	165320	267000
Видин	256000	152000	152000	152000	39000
Враца	459052	97216	120216	97216	253530
Габрово	32500	28500	28500	28500	400
Добрич	1117941		389935		931952
Кърджали					
Кюстендил	28730				12865
Ловеч	132840	88660	88660		
Монтана	331000	60000	273000		43100
Пазарджик	32100				19900
Перник	117300	900	900	900	27150
Плевен	584215	63710	47810	47810	210100
Пловдив	328135	20235	19510	19510	49920
Разград	500900	117000	314950	95000	15800
Русе	614206	489101	491792	328860	203836
Силистра	366200	366200	366200	366200	231350
Сливен	294100	33200	57900	33200	133850
Смолян					
София-град					
София	45010				800
Стара Загора	443624	118524	127062	19000	149214
Търговище	117900	27380	37380	27380	18400
Хасково	438500	15000	30000	15000	30000
Шумен	377481	231100	244900	82200	101800
Ямбол	425628				164090
ОБЩО	8 590 197	2 353 019	3 186 849	1 536 079	3 121 917

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	9550	540	540	300	3830
Бургас	213200	24 100			186160
Варна	155418	11660			49177
Велико Търново	260611	23625			72790
Видин	173940	15910			32420
Враца	255866	73 16			71426
Габрово	22000	3000		0	0
Добрич	607933	12910		3390	168960
Кърджали					
Кюстендил	3820	230	1500		3280
Ловеч	78350	91 15			19150
Монтана	226990	22 115		200	51861
Пазарджик	16100	1200	4200	1300	8236
Перник	51700	4400	240	100	10450
Плевен	245325	62800	29900		51870
Пловдив	109200	5880	4000	6425	26500
Разград	299005	27760			115155
Русе	413819	26 384			98372
Силистра	142220	29650		1500	76750
Сливен	129800	50900	750	3200	29300
Смолян					
София-град					
София	29230	27 10			5440
Стара Загора	121662	16 196	90	2500	50350
Търговище	14000	1000			17980
Хасково	26600				18900
Шумен	250266	32 156	35	2800	67969
Ямбол	136560	23808		2800	84710
ОБЩО	3 993 165	415 365	41 255	24 515	1 321 036